

Gratangen kommune
Rivttága suohkan

Budsjett 2024

Kommunedirektørens forslag

Presentasjon i kommunestyret 21/11/23

Økonomileder Ted F. Okstad

Kommunedirektør Thomas Schjelderup

Rammer og tidsplan budsjettprosess

- 6. november (man) – kort presentasjon og dialog med nytt formannskap
- 21. november (tir) - presentasjon av kommundirektørens forslag til budsjett for 2024 for kommunestyret
- Budsjettforslag og presentasjon legges ut på www.gratangen.kommune.no
- 5. desember (tir) - formannskapets innstilling til budsjett (høring 16 dager)
- 21. desember (tor) - kommunestyret vedtar budsjett for 2024

- Forventningsavklaring:
- **Balanse drift: INN – UT = 0**
- **Bruk av disposisjonsfond:**
  - – investering – engangstiltak
- **Disposisjonsfondsbruk og driftsbudsjett holdes **hver for seg****
- Påfyll fra havbruksfondet ??

Kommunal Rapport

- Kommunedirektører er kronisk overforsiktige

Rødt-politiker Mímir Kristjánsson mener kommunedirektørene har en tendens til å krisemaksimere. - Ett år fram i tid så vil alltid økonomien se **FORFERDELIG** ut. Folkevalgte bør alltid undersøke hva som er sant, sier Kristjánsson.

SIDE 4-5

FOTO: OLE BERG-RUSTEN / NTB

Da Rødt-politiker Mimir Kristjánsson ble valgt inn i bystyret i Stavanger ved forrige kommunevalg ble han overrasket over å oppga...

Budsjett-tips: - Stol aldri på kommunedirektøren

...for mange oppgaver og **FOR LITE PENGER?**

Reagerer på Rødt-politikerens kommunedirektør-utsagn

Kommunedirektør Bjørn Gudbjørgrud synes det er uheldig at Mímir Kristjánsson råder nye kommunepolitikere til ikke å stole på kommunedirektørene.

MER
NYHETER
Vedum avviser S

Folkevalgte bør lytte til kommunedirektøren

Dersom folkevalgte velger ikke å stole på kommunedirektøren i sin kommune eller fylkeskommune, er de på ville veier.

HELGE EIDE
fungerende adm.dir. i KS

BJØRN FAUCHALD
leder av KS Sentrale
kommunedirektørutvalg (KDU)

Rødt-politiker Mímir Kristjánsson råder folkevalgte til ikke å stole på kommunedirektøren. Ikke bare er utspillet uvanlig uklokt fra en erfaren stortingspolitiker, slik også tre kommunedirektører fra Vestfold påpeker i Kommunal Rapport 7. november. Men med dette gjør han sine nye kollegaer i kommunestyret og fylkesting en stor bjørnetjeneste.

Kristjánsson.

- For å få en viss oversikt er det lurt å etterspørre hva som er kommunens økonomiske hand-

♦ Effektiv utnyttelse av ressursene
♦ Økt medarbeidertilfredshet

liten grad reduseres, men på lengre sikt kan slike kostnader reduseres ved å gjennomføre strukturelle endringer, for

politikerne til å planlegge uforutsatte hendelser. - Vi vet at vedlikeholdet og etterslepet er

- Det høres forferdelig ut, men jeg har et lite lyspunkt

KOMMUNALSJEF: Rolf M. Lossius i Narvik kommune.

Av Roger Danielsen

Publisert: 09.11.23 12:45

Del

Narvik kommune ligger på 71 millioner kroner i minus. Frykten er at flere kan bli langtidssykemeldte.

- 71 000 0000

- 16 000 000

La frem kommunedirektørens budsjett: - Kan ikke fortsette denne trenden

- I forslaget er det i utgangspunktet et merforbruk på 16 millioner. Det har vi dekket med generelle rammekutt på enheter, men hvor realistiske kuttene er, er uvisst, forteller Bente Solvang, stabsleder i Tjeldsund kommune.

IKKE ALENE: - De utfordringene vi står over er vi ikke alene om, forteller stabsleder Bente Solvang. Foto: [Logo]

Av Simen Loholt

Publisert: 09.11.23 12:45

Under formannskapsmøtet la stabsleder Bente Solvang frem kommunedirektørens budsjett for 2024.

Nyheter

Skyhøyt forbruk i helsesektoren - forventer kommunalt underskudd på 100 millioner

Økonomisjefen og kommunedirektøren sier det er høyst sannsynlig med et negativt driftsresultat for Harstad kommune.

kommunedirektør Børge Toft (t.v.) og økonomisjef John G. Rømses i Harstad kommune sier det vil bli et tydelig negativt fortegn på årets driftsresultat. FOTO: MARIT LANGSETH/FRANK R. RØKSOY

- 100 000 000

- 9 000 000

- 38 000 000

?

Dyster økonomirapport i Hadsel

Alle de tre hovedutvalgene i Hadsel behandlet onsdag økonomirapporten for 2. tertial. Den er dyster lesing.

- 13 000 000

Må finne 38 millioner kroner i 2024 – frykter Robek

Andøy kommune må finne 38 millioner kroner for å få drifta til å gå opp i 2024. – Jeg frykter at vi havner på Robek-lista, sier ordfører Kjell-Are Johansen.

Formannskapet i Andøy diskuterte mandag den økonomiske situasjonen for Andøy kommune. De må finne 38 millioner kroner for å få en drift i 2024. FOTO: JØRN AUNE

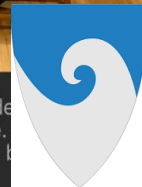
Han vil gjeninnføre upopulær skatt

Øksnes er eneste kommune i Vesterålen uten eiendomsskatt. Kommunedirektøren ser seg nødt til å foreslå å gjeninnføre den.

Hovedtall for hele kommunen viser følgende data pr. 31.08.2023:

	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Budsjett 2023	Årsprognose	Prognose årsavvik
Til disposisjon	- 112 068	-110 574	- 1 494	- 179 037	-179 037	0
Politisk ledelse	1 608	1 990	-383	2 664	3 064	-400
Kommunedirektør	3 799	4 971	- 1 172	5 255	6 455	-1 200
Stab/støtte	6 509	5 731	777	9 480	8 700	780
Lødingen Oppvekst	25 824	23 643	2 181	38 812	38 687	125
Vestbygd Oppvekst	4 142	4 376	-234	6 486	6 486	0
Omsorgsservice	6 464	5 718	746	9 322	8 122	1 200
Legkontor og Helsetjenester	9 332	14 523	- 5 191	13 857	19 457	-5 600
Hjemmetjenesten	14 347	14 452	-105	22 374	22 374	0
Miljøtjenesten	22 361	23 686	- 1 325	34 707	36 807	-2 100
Lødingen Sykehjem	17 297	20 096	- 2 800	25 780	28 680	-2 900
NAV Integrasjon og VO (inkl. Barnevern)	5 564	3 393	2 172	8 076	5 516	2 560
Plan og Samfunn	1 632	2 369	-737	2 697		70
Teknisk drift	7 627	9 268	- 1 640	22 679		98
Fellesutgifter/annet	1 884	1 897	-13	2 858		100
Skatt, ramme, renter og avdr.	0	1	-1	-26 011		0
Sum disponering	128 389	136 114	- 7 724	179 037	187 739	-8 703

«**Store talls lov**».....jo flere tilfeller man har av en hendelse jo nærmere vil man komme det forventede resultatet.....

Gratangen kommune
Rivttága suohkan
Et sted å bli glad i

7 kommuner
- 250
millioner

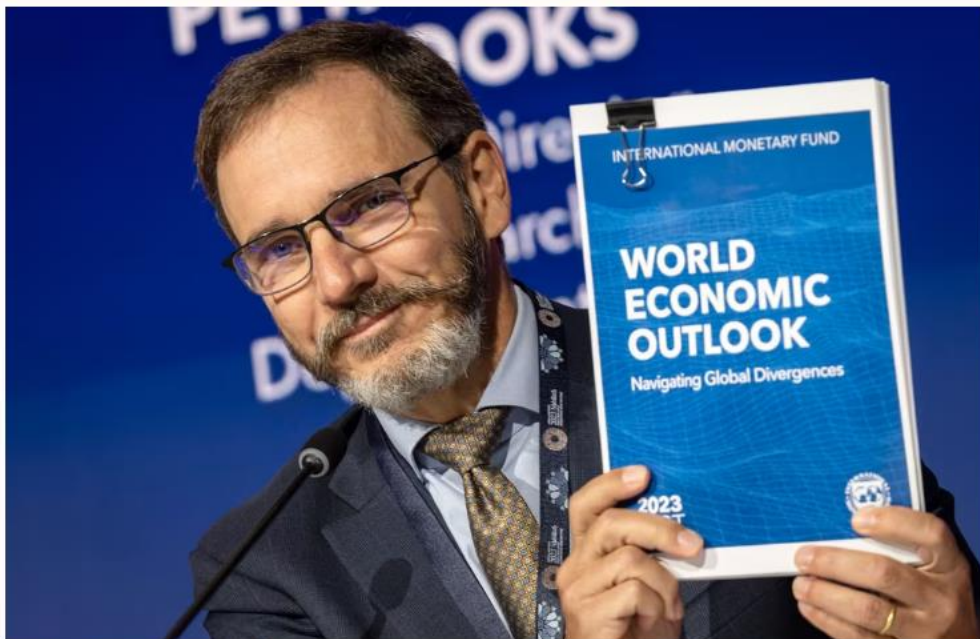
Økonomisk hovedoversikt - drift

Regnskapsoversikten pr. august 2023 viser, med de tidligere nevnte forbehold, et regnskap i balanse. Men som i tidligere år er det flere faktorer som det må korrigeres for, før bildet er korrekt. Inntekter og utgifter påløper ujevne tidspunkt gjennom. Ved inngangen til tredje tertial fortsatt utgifter som ikke er påløpt og bokført. Det også er også inntekter ikke er bokført. Disse forholdene blir nærmere kommentert i sektorvis gjennomgang.

HVORFOR.....?...flaks....? tja...?

...kronisk overforsiktig...

FREMTIDSUTSIKTENE: Direktøren for Det internasjonale Pengefondets analyseavdeling, Pierre-Olivier Gourinchas, med en kopi av World Economic Outlook som ble lagt frem i dag. Foto: FADEL SENNA / AFP / NTB

IMFs prognoser

Myk landing, mørke skyer i horisonten

Vi slipper resesjon og prisene vil gå ned. Men en mer utrygg verden er dårlig nytt for økonomien.

Av Torbjørn Røe Isaksen
Samfunnsredaktør

"...den høye bruken av disposisjonsfond for å finansiere løpende drift er *ikke* forsvarlig..."

Det går bedre enn vi kunne frykte, men verdensøkonomien kommer ikke opp i løpefart. Den vil halte videre.

Det er oppsummeringen når [Det internasjonale pengefondet](#) (IMF) i dag la frem sin halvårlege rapport [World Economic Outlook](#).

De tørre tallene er at den globale veksten i 2024 er anslått å gå ned fra 3,5 prosent i 2022 og 3,0 prosent i år, til 2,9 prosent. Det er godt under det historiske snittet, skriver fondet.

Den positive nyheten er at sjansen for en [myk landing](#) er større. Prisstigningen går ned, men uten at vi får en alvorlige økonomisk nedgangstider. Sentralbankenes medisin med høyere rente virker, uten at de må dunke økonomiene ned i betonggulvet.

Utsiktene fremover er allikevel nokså dystre.

Returnerte administrasjonens budsjettforslag – så ble kommunedirektøren fjernet

Sendte budsjettet tilbake

I formannskapetets møte i Hå tirsdag denne uka meldte ordfører Andreas Bjorland (KrF) inn en sak til eventuelt som dreide seg om økonomiplanen som kommunedirektør Rune Kloster Tvedt la fram for kommunestyret i forrige uke.

Ordføreren mente at administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan ikke var økonomisk forsvarlige.

«Egenfinansieringen av investeringene er for lave. Den høye bruken av disposisjonsfond for å finansiere løpende drift er ikke forsvarlig. Den ekspansive veksten i årsbudsjettet og økonomiplan viser manglende evne til å prioritere», står det i protokollen til formannskapetets møte.

(ikke alle)

– Kommunedirektører er kronisk overforsiktige

KommunalRapport

Dyster spådom for Harstad: - Stopp!

Kommunedirektør Børge Toft ser skjær i sjøen for Harstad. Foto: Martin Mortensen

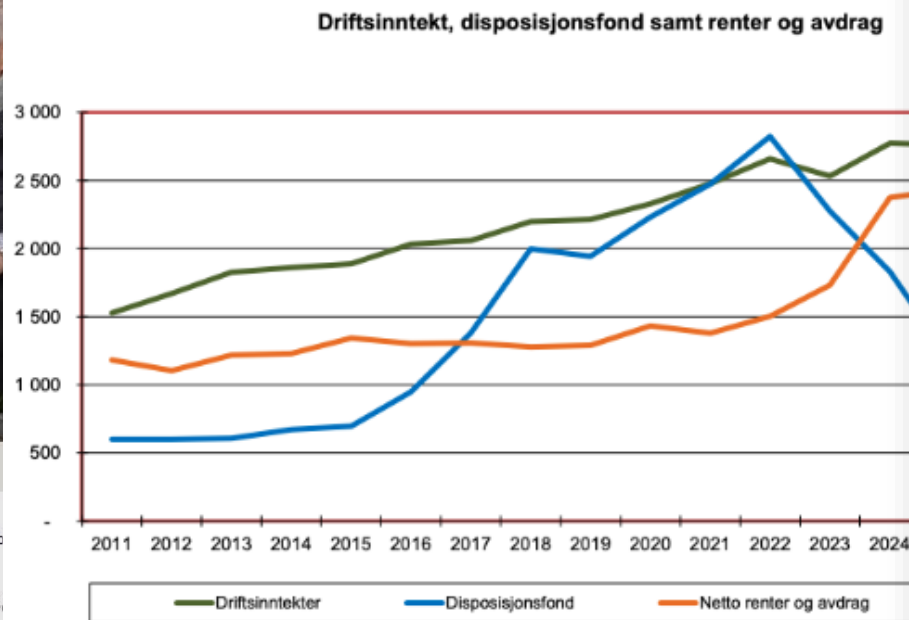
Av Lars Richard Olsen

Pub

Renta er skyhøy og pengebruken langt over budsjett. S prosjektene står i kø. Regnestykket i Harstad går ikke o

ANNONSE

Grafen viser at pengene er borte i 2027:

Det er ikke kake igjen til Børge

SCENESKIFTE: Hugo Thode Hansen har mye mer å smile for enn Børge Toft, som sitter igjen med smulene. Bildet av Hansen er fra avskjedsfesten i rådhuset. Foto: Lars Richard Olsen/Martin Mortensen

Av Morten Inge Jensen

Publisert: 08.11.23 18:55

Del

31. januar 2023 gikk Hugo Thode Hansen av som kommunedirektør i Harstad. Det var i grevens tid.

Dette kan være oss om vi ikke tar kontroll over "sparegrisen"

En hovedmålsetning for kommunedirektøren i arbeidet med 2024:

- identifisere **de tiltakene i drift som belaster disposisjonsfondet** på en uheldig måte
- ta ut tiltakene fra driftsbudsjettet
- foreslå et sett med handlingsregler for bruk av disposisjonsfondet som kommunestyret anbefales å vedtak
- be politikerne **prioritere** tiltak innenfor foreslått handlingsrom

Etter kommunedirektørens syn vil dette:

- stabilisere driftsbudsjettet
- skape forutsigbare rammer
- handlingsrom for politisk avtrykk **innenfor rammer** som **ikke** i for stor grad utfordrer Gratangen kommunes soliditet og evne til å løse morgendagens utfordringer

...handlingsregler for bruk av disposisjonsfondet... ikke helt i mål...5.des sannsynligvis nærmere

Arbeidslivet i Narvikregionen har nok av utfordringer...

Mange får en tung start på voksenlivet, som følge av krevende oppvekstvilkår

Det er mange personer i yrkesaktiv alder utenfor

Svært mange har ikke utdanning utover grunnskole (eller mindre)

Norge har verdens høyeste sykefravær, som gir mange på helserelaterte ytelser

NAV

Arbeid er nemlig den desidert viktigste komponenten i Norges nasjonalformue

Befolkningen i hele regionen kommer til å forandre seg ganske mye – også i yrkesaktiv alder

67 år og eldre:

I dag:

2050:

1,9
I yrkesaktiv alder per person 67+

Nåverdien av arbeidsinnsats i dag og i fremtiden

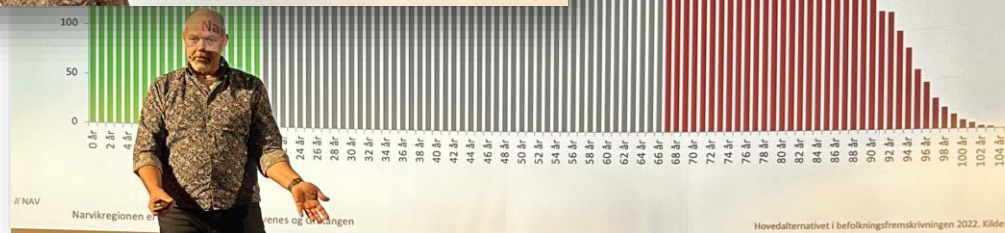
35%
120%
181%

mlert på foregående side

Befolkningen: - 1 300
67 år +: + 1 500

2050

Andel >66 år:
28%
(18% i 2022)

Statistikk-sjef i NAV – Ulf Andersen

HVA NÅ ? - 2024-2027

prioritere – moderate investeringer

konsolidere – (forsterke – forbedre)

Strøm – Infrastruktur – Teknologi

TJENESTEUTVIKLING FOR FORTSETTELSEN

Gratangen kommune har mange forutsetninger på plass for å lykkes i 2024:

- administrativ toppledelse er fullt ut bemannet
- reel vekst i frie inntekter på 3 % for 2024 (10 millioner ekstra)
- **drift** under kontroll
- en solid buffer/disposisjonsfond
- tverrpolitiske målsetninger som burde **forene** mer enn å splitte
- gode samarbeidspartnere innenfor en rekke tjenesteområder
- motiverte medarbeidere som gjøre sitt beste for å gi innbyggerne gode tjenester

Kvanndal - Foldvik

Intensiver nettutbygging i vesttangen

De interkommunale politiske råd, Lofoten, januar 2023. Foto: Privat

Nyheter

Nettselskap øyner håp: – Statnett kan snu

De tre nettselskapene Noranett, Vesthall og Elmea mener de har fått sterke indikasjoner fra Statnett om at de vil jobbe for bedre overføringskapasitet.

420 KV – Vest-tangenten

Hovedsatsninger investeringer for 2024:

- rullere arealplan
- kirkegård i Gratangsbotn - utvide
- el-biler og ladepunkt for uteseksjonen
- Asfaltering - fortsette
- Veilys - LED
- reguleringsplaner Hellarbogen og Brattberg
- planarbeid boligområde Gratangsbotn
- bygningsmessige oppgraderinger og vedlikehold av kommunale bygg

Moderat

Hovedmålsetningen er å ruste Gratangen kommune til bruk av teknologi i tjenesteproduksjonen for fremtiden:

IT - Er en rammefaktor og en del av kritisk infrastruktur

MINDRE SÅRBAR – bemanning og rekruttering

MER SÅRBAR - IT-sikkerhet

Forslag til hovedsatsing:

Kommunedirektøren ønsker å igangsette et **prosjekt** over 2 år der det søkes etter en ekstern prosjektleder i 100 % stilling som vil få i oppgave å **ruste kommunen for fremtiden** gjennom bruk av IT, tjenesteutvikling ved hjelp av teknologi.

Det er svært vanskelig å rekruttere kvalifisert arbeidskraft både i regionen, men også i Nord-Norge. Sett opp mot den **demografiske** utviklingen vil **svaret fremover mer være bruk av teknologi der det er mulig.**

Øke og forbedre sin **digitale modenhet. Løft!**

Prosjektet har en kostnadsramme på **4 millioner** kroner over 2 år (2+2)

IKKE IT DRIFT (K4) – handler om tjenesteutvikling

Disposisjon

- Statsbudsjettets betydning for Gratangen kommune
- Forutsetninger lagt inn i budsjett og økonomiplan
- Budsjett for K4-samarbeidet
- Disposisjonsfond, langsiktig gjeld og måltall
- Budsjett for de enkelte sektorer
- Betalingsregulativ
- Investeringer i 2024 – 2027
- Nye tiltak som ikke er lagt inn i budsjettet

Budsjett 2024, økonomiplan 2024 - 2027

- ✓ Regjeringen Støre la frem sitt forslag til statsbudsjett 06.10.2023
- ✓ Kommunal deflator (pris og lønnsvekst) 4,3 prosent
- ✓ Økning i frie inntekter på kr. 10 millioner. Gratangen kommune opplever en vekst på 7,3 prosent (realvekst på 3 prosent)
- ✓ Veksten fordeler seg slik: rammetilskudd + 7 millioner og skatteinntang + 3 millioner
- ✓ Nye oppgaver, blant annet innenfor:
- ✓ Fortsatt reduksjon i foreldrebetaling barnehage og utvidelse av gratisordning SFO.

Budsjett 2024, økonomiplan 2024 - 2027

- ✓ Fortsatt økning i basistilskudd til fastleger
- ✓ Økte satser på økonomisk sosialhjelp
- ✓ Økte satser på kvalifiseringstilskudd til flyktninger
- ✓ Innbyggertallet økt fra 1070 til 1079 (ukrainske flyktninger)
- ✓ Økt Antall mennesker med psykisk utviklingshemming (7 til 9)

Budsjett 2024, økonomiplan 2024 - 2027

- ✓ Noe forskyvning av elever fra privat skole til kommunal skole. Begynte i 2022, og som har fortsatt utover i 2023
- ✓ Færre barn i kommunal barnehage (22 til 21)
- ✓ Fortsatt et stabilt antall gjesteelever i andre kommuner
- ✓ Økende etterspørsel etter BPA
- ✓ Dette er forhold som gjør at både innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen øker

Budsjett 2024 – Muligheter og utfordringer

- ✓ Det er forventet at investeringstakten vil være moderat i perioden 2024 - 2027
- ✓ Klimarisiko, «Det grønne skiftet», energimangel, slitasje/skade på infrastruktur
- ✓ Fortsatt usikkerhet knyttet til Havbruksfondet. Skal komme nye retningslinjer i 2023.
Disse er ennå ikke klare. Årets utbetaling er heller ikke klar
- ✓ Fortsatt usikkerhet knyttet til utbytte fra HLK Holding AS. Investeringer og fusjoneringer fortsetter innen bransjen
- ✓ Usikkerhet om den videre utviklingen i renta

K4-samarbeidene 2022 - 2024

	2022	2023	2024
Astafjord IKT	1 696 000	1 738 240	1 820 932
Astafjord barnevern	2 115 000	1 808 965	1 947 047
Astafjord lønn og regnskap	1 716 000	1 838 000	1 948 000
Astafjord kart og oppmåling	602 000	629 573	711 742
Astafjord innfordring	338 000	416 514	439 990
	6 467 000	6 431 292	6 867 711

Bruk av disposisjonsfond 2024 - 2027

	R2022	*R2023	B2024	B2025	B2026	B2027
IB Disposisjonsfond	34 936 794	43 376 399	32 416 399	31 416 399	30 416 399	29 416 399
Bruk av fond	0	10 960 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsatt til fond	8 439 605					
UB Disposisjonsfond	43 376 399	32 416 399	31 416 399	30 416 399	29 416 399	28 416 399

Bruk av disposisjonsfond 2024 - 2027

Ansvar		Formål	2024	2025	2026	2027	SUM
3400	Gratangsheimen	Institusjonstilleg/rekruttering	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
7990	Øverføring til investering	Egenkapitalinnskudd	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
			1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000

Kommunestyrets vedtak 2023 - 2026

Ansvar		Formål	2023	2024	2025	2026	SUM
1850	Ungdomsrådet	Fritidstiltak	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
2110	Gratangsbotn skole	Lærling	49 224	49 224	49 224	49 224	196 896
2111	SFO	Gratis SFO	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
2210	Barnehage	Redusere prisen	450 000	450 000	450 000	450 000	1 800 000
2500	Kulturkontor	Øke frie kulturmidler	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
2530	Bygdebok	Videreføring	130 000	130 000	130 000	130 000	520 000
2540	Idrett og friluftaktiviteter	Tilskudd GIL og Kystlaget	500 000				500 000
2550	Park og grønntanlegg	Sommerjobb/arbeidsleder	182 670	182 670	182 670	182 670	730 680
2560	Ungdomsklubb	Drift	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
2570	Øvrige kulturformål	Aktivtetsmidler	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
2570	Øvrige kulturformål	Medlemskap i STM	110 000	110 000	110 000	110 000	440 000
2570	Øvrige kulturformål	Oppdatere infotavler	200 000				200 000
3400	Gratangsheimen	Institusjonstilleg	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
3400	Gratangsheimen	Lærling	157 650				157 650
4120	Brannvesen	Utsmykking	100 000				100 000
4400	Landbrukskontoret	Nyrdykning	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
4440	Dyrevelferd	Drift/tilskudd	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
4990	Næringsfond	Næringsfond	1 000 000				1 000 000
7990	Øverføring til investering	Egenkapitalinnskudd	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
7990	Bruk av disposisjonsfond	Saldering	1 108 589	1 009 589	876 619	1 631 610	4 626 407
7000	Overføring til EK kraftverk		2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	8 400 000
			7 818 133	5 761 483	5 628 513	6 383 504	25 591 633

Utvikling i langsiktig gjeld 2024 - 2027

	R2022	*R2023	B2024	B2025	B2026	B2027
IB Langsiktig gjeld	125 963 060	128 110 440	131 374 440	134 198 240	132 372 240	124 856 240
Avdrag	6 852 620	7 200 000	7 423 000	7 766 000	7 856 000	7 646 000
Nye låneopptak	9 000 000	10 464 000	10 246 800	5 940 000	340 000	720 000
UB Langsiktig gjeld	128 110 440	131 374 440	134 198 240	132 372 240	124 856 240	117 930 240

Måltall for perioden 2024 - 2027

- Utarbeidelse av måltall ble innført i forbindelse med ny Kommunelov
- Det vil si kommunestyret må hvert år fastsette økonomiske måltall samtidig som budsjett og økonomiplan vedtas. Disse kommenteres i KD sin årsberetning når årsregnskapet behandles/vedtas
- Kommunestyret skal på denne måten kunne «måle» den økonomisk handleevnen, og hvordan denne utvikler seg over tid

Måltall for perioden 2023 - 2026

- Kommuneloven gir ingen føringer på hvilke måltall eller hvor mange måltall kommunen må etablere. Aktuelle måltall er:
- 1 – Netto driftsresultat (i prosent av driftsinntekter)
- 2 – Disposisjonsfond (i prosent av driftsinntekter)
- 3 – Langsiktig gjeld (i prosent av driftsinntekter)
- Som det fremgår av økonomiplandokumentet så ønsker man å benytte alle måltallene.

Anbefaling: NDR > 1,75 / LG < 100

Måltall for perioden 2024 - 2027

Kommunedirektørens forslag	
Måltall 2024	Mål
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	> -0,3
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	> 20,0
Gjeld i prosent av driftsinntekter	< 85,0
Måltall 2025 - 2027	Mål
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	> -0,3
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	> 18,0
Gjeld i prosent av driftsinntekter	< 75,0

Budsjett 2024 – bevilgninger til drift

- Samlede bevilgninger til drift er: 115 millioner.
- Politikk/fellesfunksjoner/sentraladministrasjon 16 millioner
- Oppvekst og kultur 36 millioner
- Helse og omsorg 50 millioner
- Forvaltning og utvikling 12 millioner

Budsjett 2024 – Endring (utvalgte områder)

Endring i prosent 2023/2024	
Sentraladministrasjon	-5,29
Gratangen skole	4,46
Flyktingetjenesten	40,75
Helse	6,93
Gratangsheimen	-3,47
Miljøtjenesten	9,69
Hjemmetjenesten	8,86

Alle sektorer 2024 – 2027

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Politikk, fellesfunksjoner og semtraladm.	12 716 640	12 098 012	16 593 981	16 980 973	17 681 973	17 001 973
Oppvekst og kultur	33 106 661	36 637 538	36 587 624	36 587 624	36 295 624	36 295 624
Helse og omsorg	49 796 402	47 501 533	50 174 150	50 139 158	50 139 158	50 139 158
Forvaltning og utvikling	12 952 822	11 118 466	11 924 060	11 894 060	11 854 060	11 814 060
	108 572 525	107 355 549	115 279 815	115 601 815	111 702 426	115 250 815

Politikk, fellesutgifter og sentraladm. 2024 - 2027

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
POLITISK VIRKSOMHET	2 238 998	2 166 962	2 136 861	2 236 861	2 136 861	2 236 861
FELLESFUNKSJONER	3 527 100	2 040 347	6 962 960	7 249 952	8 050 952	7 270 952
SENTRALADMINISTRASJON	6 950 542	7 890 703	7 494 160	7 494 160	7 494 160	7 494 160
SUM	12 716 640	12 098 012	16 593 981	16 980 973	17 681 973	17 001 973

Tiltak 2024 – 2027

- Beregning av premieavvik medfører økte «utgifter» på fellesfunksjoner
- Økte utgifter til IKT og ALR
- Ikke rom for opprettelse av nye stillinger i sentraladministrasjonen

Oppvekst og kultur 2024 - 2027

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
OPPVEKST OG KULTURADM	1 178 064	975 338	1 101 717	1 101 717	1 101 717	1 101 717
GRATANGEN SKOLE	15 199 132	18 176 992	19 026 302	19 026 302	19 026 302	19 026 302
GRATANGEN BARNEHAGE	6 277 214	6 033 275	5 039 864	5 039 864	5 039 864	5 039 864
KIRKE -KULTUR	3 225 345	4 952 384	3 572 533	3 572 533	3 572 533	3 572 533
FLYKTNINGETJENESTE	3 251 069	1 746 084	2 947 035	2 947 035	2 655 035	2 655 035
NAV GRATANGEN	1 206 162	1 565 000	1 595 000	1 595 000	1 595 000	1 595 000
BARNEVERNTJENESTEN	2 769 675	3 188 465	3 305 173	3 305 173	3 305 173	3 305 173
SUM	33 106 661	36 637 538	36 587 624	36 587 624	36 295 624	36 295 624

Tiltak 2024 - 2027

- Økt barnetall i den kommunale grunnskolen, økte lærerressurser i 2023
- Økte utgifter til spesialundervisning i kommunal grunnskole
- Økte assistentressurser i 2023

Helse og omsorg 2024 - 2027

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
HELSE OG OMSORGADM	1 555 962	1 450 208	2 279 247	2 279 247	2 279 247	2 279 247
HELSE	7 172 309	7 656 628	8 227 020	8 227 020	8 227 020	8 227 020
GRATANGSHEIMEN	20 819 580	19 395 486	18 745 458	18 710 466	18 710 466	18 710 466
MILJØTJENESTEN	8 829 227	7 576 385	8 389 671	8 389 671	8 389 671	8 389 671
HJEMMETJENESTEN	11 419 324	11 422 826	12 532 754	12 532 754	12 532 754	12 532 754
SUM	49 796 402	47 501 533	50 174 150	50 139 158	50 139 158	50 139 158

Tiltak 2024 - 2027

- Økt behov for BPA
- Flere brukere i hjemmetjenesten
- Ansatt ergoterapeut
- Ny fastlegeavtale
- utfordringer med å rekruttere fagfolk
- Prosjektmidler

Forvaltning og utvikling 2024 - 2027

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
FORVALTNING OG UTVIKLING	7 648 381	6 900 910	7 205 531	7 175 531	7 135 531	7 095 531
VAR	-1 310 362	-1 544 438	-1 392 219	-1 392 219	-1 392 219	-1 392 219
BYGG OG EIENDOMSFORVALTNING	6 614 803	5 761 994	6 110 748	6 110 748	6 110 748	6 110 748
SUM	12 952 822	11 118 466	11 924 060	11 894 060	11 854 060	11 814 060

Tiltak 2024 - 2027

- Ingen rom for økte stillingsressurser innenfor ordinært driftsbudsjett
- Ansatte med fagbrev har redusert kjøp av håndverkstjenester
- Stor satsning på asfaltering og oppgradering av veier de siste årene. Dette medfører at vedlikeholdsetterslepet reduseres

Betalingsregulativ 2024 – Oppvekst og kultur

- Musikk og kulturskole (økning på 4,3 prosent)
- SFO (1.500 + kost)
- Barnehage (makspris 2.000 + kost)
- Både barnehage og SFO har bestemmelser om redusert foreldrebetaling for lavinntektsfamilier. Ordning med gratis kjernetid i barnehage for lavinntektsfamilier. Full barnehageplass er inntil 45 timer i uka, hvorav 25 timer er kjernetid.

Betalingsregulativ 2024 – Helse og omsorg

- Egenbetaling for opphold på sykehjemmet (langtids- og korttidsopphold)
- Trygghetsalarm (øker med 4,3 prosent)
- Salg av mat/matombringing (øker med 4,3 prosent)
- Egenbetaling for hjemmehjelp (praktisk hjelp og bistand) øker med 4,3 prosent
- Ingen egenbetaling for hjemmesykepleie

Betalingsregulativ 2024 – Helse og omsorg

- Egenbetaling for opphold på sykehjem følger av egen forskrift. Forskrift beskriver hvordan egenbetalingen skal beregnes.
- Egenbetaling for hjemmehjelpstjenester følger av egen forskrift. Egenbetalingen beregnes ut fra husstandens samlede inntekt. Husstander med inntekt under 2G skjermes spesielt. 2G er pr. mai 2023 på kr. 237.240.
- Ca. 20 brukere hver måned. Det er i dag 7 brukere som har inntekt over 2G.

Betalingsregulativ 2024 – Hjemmehjelp (praktisk hjelp og bistand)

- Inntektsgradert betaling
- Kr. 220 pr. måned – inntekt under 237.239
- Kr. 968 pr. måned – inntekt 237.240 – 355.859
- Kr. 1 480 pr. måned – inntekt 355.860 – 474.479
- Kr. 1 992 pr. måned – inntekt over 474.480

Betalingsregulativ 2023 – Forvaltning og utvikling

- De fleste behandlingsgebyr øker med 4,3 prosent
- Behandlingsgebyr etter plan og bygningsloven
- Behandlingsgebyr for kart og oppmålingstjenester
- Planarbeid (opptegning og digitalisering av private planforslag. Utskrift m. m av kart og plankart)
- Fellingsavgift (fastsettes av departementet)
- Kairegulativ som for Hellarbogen industrikai

Betalingsregulativ 2023 – kommunale eiendomsavgifter

- VAR innbefatter:
- Vann/Avløp/Renovasjon, feiing og septik
- Følger selvkostprinsippet. Innenfor renovasjon (inkl. septik) er man forpliktet til å ha en selvfinansieringsgrad på 100 prosent (jf. forurensningsloven). Ingen krav til «nedre» selvfinansieringsgrad på øvrige områder
- Underskudd på vann, feiing og septik.
- Renovasjon, økes med 2,5 prosent
- Feiing, økes med 5 prosent
- Avløp, foreslås ikke økt i 2024
- Septik, økes med 50 prosent
- Vann, øker med 2,5 prosent

Investeringer 2024 – samlet hele kommunen

- Investeringer er på 18,3 millioner i 2024
- Investeringer i perioden 2025 – 2027 er på 10 millioner
- Samlede investeringer i hele perioden er på 28,2 millioner
- Totalt låneopptak i perioden er anslått til 17,3 millioner

Investeringer 2024 – Oppvekst og kultur

- Investeringer i 2024 på Oppvekst og kulturområdet, 2,5 millioner
- Gratangsbotn skole, solavskjerming, 300.000
- Kirkelig fellesråd, planlegge utvidelse av kirkegård, innkjøp nye stoler 1,6 millioner
- Eliborg, maling og utbedring av tak og pipe, 450.000
- Eliborg, slutføre asfaltering
- Kulturminneplanens handlingsdel 100.000 (fortsetter i 2025 og 2026)

Investeringer 2024 – Helse og omsorg

- Det har siden 2021 vært gjennomført flere oppgraderings/vedlikeholdsprosjekter på både helsehuset og Gratangsheimen. Disse prosjektene bygger på en plan utarbeidet av sektorleder, og blir rullert hvert år.
- Det har også vært foretatt utskiftninger av inventar på ulike tjenestesteder i sektoren
- Ny Miljøbolig 2 millioner (planlegging)

Investeringer 2024 – Helse og omsorg

- Samlede investeringer innenfor HO er på 4,9 millioner
- Utskifting av ytterdører og balkongdører, 200.00 (GH)
- Nye varmepumper, 1 million (GH)
- Oppussing/oppgraderinger av rom og bad, 200.000 (GH)
- Diverse kjøkkenutstyr/maskiner, 450.000 (GH)
- Nye vinduer, solavskjerming, maling av vegger, 650.000 (helsehuset)
- Ny Miljøbolig 2 millioner (foreløpig anslag)
- Møbler og inventar til Ny Miljøbolig, 300.000

Investeringer 2025 – 2027 - Helse og omsorg

- Samlede investeringer i resten av planperioden er på 2 millioner
- Beløpet på 2 millioner gjelder oppgraderinger og nødvendige utbedringer på både Gratangsheimen og helsesenteret.

Investeringer 2024 – Infrastruktur

- Samlede investeringer på 10,3 millioner
- VAR, 1,6 millioner
- Kommunale veger og gatelys, 3,6 millioner
- Reguleringsplaner næringsområder 2 millioner
- Arealplan, 1 million
- Elveforebygging, 200.000
- Gratangsbøtn/Elvenes boligfelt, 700.000
- Nye biler uteseksjonen, 900.000
- Kart og oppmåling, ny GPS 300.0000

Investeringer 2025 – 2027 – Infrastruktur

- Samlede investeringer resten av perioden 6,3 millioner
- Arealplan, 1,5 million
- Utskifting veilysstolper 1,8 millioner (2025)
- Utvidelse Hellarbogen 1 million (2025)
- Reguleringsplan Brattberg 1 million (2025)
- Gratangsbotn/Elvenes boligfelt, 1 million (2025)

Nye tiltak uten finansiering

- Søknad fra Morgan Skip AS, søknad om årlig driftsstøtte på 270.000
- Søknad fra Gratangen idrettslag om årlig drifts-/vedlikeholdstilskudd på 145.000
- Søknad fra Lavangen kommune, søknad om støtte til korledelse (Kjølenkoret)
- Medlemskap i STM
- 2-årig prosjekt innenfor Digital tjenesteutvikling